

Jüri Viikberg 60

Kõnekoosolek Jüri Viikbergi 60 aasta juubeli auks toimus 10. septembril Tallinnas ja ettekandeid oli kolm.

Jüri Viikberg kõneles teemal „Alamsaksa laensõnadest Johannes Gutsloffi grammatikas”. Ta juhtis tähelepanu asjaolule, et Gutsloffi saksa-eesti sõnastikuosas pole eesti vasteteks paljudel juhtudel mitte XVII sajandiks eesti keelde jõudnud alamsaksa laensõnad (nt *kelm*, *pärm*, *trehtel*, *volt*), vaid oma sõnavara. Osa sõnavasteid on Urvaste pastor Gutsloff leidnud ootuspäraselt lõunaeesti murretest (*herits*, *sepp*, *valim*, *käber*), mõnel vähesel juhul esitanud omapoolse sõnavaste ka ise (nt *pümapäälne* 'koor'). Ettekanne lõppes

järeldusega, et Gutsloffi sõnakasutus on üheks indikaatoriks alamsaksa laensõnade jõudmisest eesti keelde.

Annika Kilgi analüüsis ettekandes „Eduard Ahrensi piiblikeele kriitika” keelejooni, mida Ahrens oma kaasaegses kirjakeeles vigadeks pidas. Kui arvestada seda, mille kohta tõi Ahrens oma kirjutises „Sprachfehler der Ehstnischen Bibel” (1853) kõige rohkem näiteid, olid tema meelest probleemsemad valdkonnad morfeemivalik (nt piiblikeeles öeldakse *viskanud* pro *visanud*) ja sihitise kääne (nt *oli Johannest kinni võtnud* pro *oli Johannese kinni võtnud*). Järgmised Piibli revideerijad otsustasid mõnes valdkonnas Ahrensis erineva-

malt (näiteks määruse ja öeldise vormistus, sõnavalik), mõnikord temaga sarnasemalt (näiteks käändsõna vormimoodustus, täiendi kasutus).

Lembit Vaba rääkis oma ettekandes Jüri Viikbergi Siberi eesti küladesse

tehtud ekspeditsioonidest, mille käigus kogutud materjalist kasvas välja juubilarilari väitekiri „Eesti keelesaared Siberis” (1989).

KILLU PALDROK